

SPRAWOZDANIE**dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób za rok budżetowy 2014 wraz z odpowiedzią Centrum**

(2015/C 409/14)

WPROWADZENIE

1. Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (zwane dalej „Centrum”) z siedzibą w Sztokholmie zostało ustanowione rozporządzeniem (WE) nr 851/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾. Głównym zadaniem Centrum jest gromadzenie i rozpowszechnianie informacji w zakresie zapobiegania chorobom człowieka i ich kontroli, jak również wydawanie ekspertyz naukowych na ten temat. Do obowiązków Centrum należy także koordynacja europejskiej sieci instytucji działających w tej dziedzinie ⁽²⁾.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

2. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednie badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych przez Centrum systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

3. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:

- a) roczne sprawozdanie finansowe Centrum obejmujące sprawozdanie finansowe ⁽³⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ⁽⁴⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2014 r.; jak również
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

4. Kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Centrum oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw ⁽⁵⁾:

- a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego Centrum obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji ⁽⁶⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor Centrum zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe, po tym jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Centrum na podstawie wszystkich dostępnych informacji. Do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, czy uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Centrum we wszystkich istotnych aspektach.
- b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – podejmowanie kroków prawnych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 142 z 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ Do celów informacyjnych w załączniku II skrótkowo przedstawiono kompetencje i działania Centrum.

⁽³⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikami.

⁽⁵⁾ Art. 39 i 50 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1271/2013 (Dz.U. L 328 z 7.12.2013, s. 42).

⁽⁶⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Zadania Trybunału

5. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽⁷⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Centrum oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Centrum nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

6. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego. Sporządzając niniejsze sprawozdanie zawierające poświadczenie wiarygodności, Trybunał uwzględnił wyniki badania sprawozdania finansowego Centrum, przeprowadzonego przez niezależnego audytora zewnętrznego zgodnie z przepisami art. 208 ust. 4 rozporządzenia finansowego UE⁽⁸⁾.

7. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

8. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Centrum przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2014 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

9. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Centrum za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2014 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

10. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

11. Ogólny wskaźnik wykonania budżetu był wysoki i wyniósł 99 % (w 2013 r. było to 92 %). W tytule II (wydatki administracyjne) poziom przeniesień środków, na które zaciągnięto zobowiązania, był jednak także stosunkowo wysoki i wyniósł 1,6 mln euro, czyli 25 % (w 2013 r. było to 1,7 mln euro, czyli 26 %), a w tytule III (wydatki operacyjne) wyniósł 8,1 mln euro, czyli 49 % (w 2013 r. było to 7,9 mln euro, czyli 44 %). Przeniesienia w tytule II dotyczyły głównie planowych zamówień na sprzęt i oprogramowanie komputerowe (1 mln euro) w drugiej połowie 2014 r., za które termin płatności przypada dopiero w 2015 r. Przeniesienia w tytule III dotyczyły projektów wieloletnich (4,7 mln euro) i rozwiązań teleinformatycznych służących wsparciu działalności operacyjnej (1,6 mln euro), gdzie działania, na które środki te były przeznaczone, i związane z nimi płatności były realizowane stosownie do potrzeb operacyjnych, oraz konsultacji z ekspertami (1,2 mln euro) w zakresie organizacji posiedzeń w 2014 r., za które faktur nie wystawiono do końca roku, i posiedzeń, które odbyły się w pierwszym kwartale 2015 r.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z ZESZŁOROCZNYMI UWAGAMI

12. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w roku poprzednim przedstawiono w załączniku I.

⁽⁷⁾ Art. 107 rozporządzenia (UE) nr 1271/2013.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Milan Martin CVIKL, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 8 września 2015 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

ZAŁĄCZNIK I

Działania podjęte w związku z zeszłorocznymi uwagami

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2012	W 2012 r. Centrum przyznało dotacje instytutom badawczym i osobom fizycznym. Łączna kwota dotacji wyniosła 752 000 euro, co stanowi 1,4% całości wydatków operacyjnych za 2012 r. Przeprowadzane przez Centrum kontrole <i>ex ante</i> poprzedzające zwrot kosztów zadeklarowanych przez beneficjentów obejmują analizę zestawień poniesionych wydatków i, częściowo, świadectw kontroli wystawionych przez działających na zlecenie beneficjenta niezależnych firm audytorskich. Centrum zwykle nie żąda od beneficjentów przedstawienia żadnych dokumentacji na potwierdzenie kwalifikowalności i poprawności deklarowanych wydatków. W celu wzmocnienia mechanizmów kontrolnych Centrum przyjęło strategię kontroli <i>ex post</i> i zaplanowało jej wdrożenie na 2012 r. Doszło jednak do 10-miesięcznego opóźnienia w uzyskaniu dostępu do międzyinstytucjonalnej umowy na usługi audytowe, w związku z czym do czasu kontroli Trybunału nie miały jeszcze miejsca żadne kontrole <i>ex post</i> wydatków na dotacje dokonanych w 2012 r. Centrum uzyskało w imieniu Trybunału dokumentację towarzyszącą, która daje wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości transakcji będących przedmiotem kontroli Trybunału.	w trakcie realizacji
2013	Centrum poprawiło wprawdzie zarządzanie postępowaniami o udzielenie zamówienia, jednak w przypadku jednego z postępowań, które zostało rozpoczęte w 2013 r., informacje podane w ogłoszeniu o zamówieniu były sprzeczne z informacjami w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, co mogło mieć wpływ na warunki konkurencji oraz na wynik postępowania. Płatności dokonane w 2013 r. na podstawie umowy ramowej i dwóch umów szczególnych, których to dotyczy, wyniosły 108 000 euro. W następstwie przeprowadzonej przez Trybunał kontroli Centrum niezwłocznie podjęło działania naprawcze i unieważniło umowę ramową.	zrealizowane
2013	Ogólny wskaźnik wykonania budżetu był stosunkowo niski (92%). Anulowane środki na 2013 r. pojawiały się w każdym tytule.	nie dotyczy
2013	Poziom przeniesionych środków, na które zaciągnięto zobowiązania, był stosunkowo wysoki i wyniósł 1 714 484 euro (26%) w tytule II (wydatki administracyjne) oraz 7 907 139 euro (44%) w tytule III (wydatki operacyjne).	nie dotyczy
2013	W tytule II było to związane przede wszystkim z zamówieniami na sprzęt i oprogramowanie komputerowe (1 086 203 euro) oraz z przeprowadzaną zewnętrzną oceną Centrum (210 000 euro).	nie dotyczy

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2013	W tytule III przeniesienia środków, na które zaciągnięto zobowiązania, dotyczyły przede wszystkim projektów wieloletnich (4 620 605 euro) oraz pozycji informatycznych służących wsparciu działalności operacyjnej (1 962 443 euro). Działania, na które środki te były przeznaczone, i związane z nimi płatności były realizowane stosownie do potrzeb operacyjnych. Stwierdzono jednak niedociągnięcia w zakresie planowania i wykonania budżetu przeznaczanego na spotkania operacyjne, głównie z powodu przeszacowania liczby uczestników oraz kosztów zakwaterowania i przelotów. W odpowiedniej linii budżetowej anulowano 29 % środków na 2013 r. (655 142 euro) i 59 % środków przeniesionych z 2012 r. (455 820 euro). Ponadto 38 % środków na 2013 r., na które zaciągnięto zobowiązania, przeznaczonych na spotkania operacyjne (w kwocie 594 758 euro) przeniesiono na 2014 r.	nie dotyczy

ZAŁĄCZNIK II

Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (Sztokholm)

Kompetencje i zadania

Zakres kompetencji Unii według Traktatu (art. 168 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)	— Przy określaniu i urzeczywistnianiu wszystkich polityk i działań Unii zapewnia się wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego. — Działanie Unii, które uzupełnia polityki krajowe, nakierowane jest na poprawę zdrowia publicznego, zapobieganie chorobom i dolegliwościom ludzkim oraz usuwanie źródeł zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego. Działanie to obejmuje zwalczanie epidemii poprzez wspieranie badań nad ich przyczynami, sposobami ich rozprzestrzeniania się oraz zapobiegania im, jak również informacji i edukacji zdrowotnej, a także monitorowanie poważnych transgranicznych zagrożeń dla zdrowia, wczesne ostrzeżenie w przypadku takich zagrożeń oraz ich zwalczanie.
Kompetencje Centrum (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 851/2004)	Cele — Wzmocnienie obrony przed chorobami zakaźnymi w Europie, w szczególności identyfikacja, ocena i powiadamianie o bieżących i pojawiających się zagrożeniach dla zdrowia ludzkiego ze strony chorób zakaźnych. — W tym celu Centrum prowadzi wyspecjalizowane sieci nadzoru, wydaje ekspertyzy naukowe, prowadzi system wczesnego ostrzegania i reagowania (EWRS), zapewnia pomoc i szkolenia naukowo-techniczne. Zadania — Prowadzenie wyspecjalizowanych sieci nadzoru w zakresie chorób i wspieranie współdziałania w ramach sieci; Centrum odgrywa szczególną rolę w zakresie gromadzenia, potwierdzania, analizy i rozpowszechniania danych. — Dostarczanie opinii ekspertów, jak również ekspertyz i badań naukowych w dziedzinie chorób zakaźnych. — Prowadzenie systemu EWRS i opracowanie procedur identyfikacji pojawiających się zagrożeń dla zdrowia. — Wzmacnianie zdolności państw członkowskich w zakresie planowania gotowości i szkoleń. — Informowanie o swoich pracach ogółu społeczeństwa i zainteresowanych stron.
Zarządzanie	Zarząd <i>Skład</i> Po jednym członku wyznaczonym przez każde państwo członkowskie, dwóch członków wyznaczonych przez Parlament Europejski i trzech przedstawicieli Komisji. <i>Zadania</i> Zarząd przyjmuje roczny program prac i budżet Centrum oraz nadzoruje ich wykonanie. Dyrektor Mianowany przez zarząd na podstawie listy kandydatów sporządzonej przez Komisję. Forum doradcze <i>Skład</i> Po jednym przedstawicielu z każdego państwa członkowskiego i trzech przedstawicieli Komisji bez prawa głosu.

	<i>Zadania</i> Forum ma za zadanie zapewnić doskonałość naukową prac Centrum oraz niezależność jego działań i ekspertyz. Kontrola zewnętrzna Europejski Trybunał Obrachunkowy. Kontrola wewnętrzna Służba Audytu Wewnętrznego Komisji. Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu Parlament Europejski działający na zalecenie Rady.
Środki udostępnione Centrum w roku 2014 (2013)	Budżet ostateczny 60,4 (58,3) mln euro Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2014 r. Liczba stanowisk w planie zatrudnienia: 194 (198) Stanowiska obsadzone: 183 (190) Inne stanowiska: 92 (95) Ogółem: 275 (285), w tym pracownicy wykonujący zadania: — operacyjne: 213 (186) — administracyjne i pomocnicze: 63 (99)
Produkty i usługi w roku 2014 (2013)	44 (42) zagrożenia zidentyfikowane i monitorowane za pomocą narzędzia TTT (Threat Tracking Tool). Liczba ta odnosi się do nowych zagrożeń odnotowanych w 2014 r., dodatkowych w stosunku do zagrożeń monitorowanych w trybie dwutygodniowym, miesięcznym i sezonowym. 52 (52) cotygodniowe raporty na temat zagrożeń związanych z chorobami zakaźnymi wysłane do 614 (400) odbiorców. Raporty te są co tydzień udostępniane na stronie internetowej Centrum i generują ponad 15 000 wejść na stronę (w 2013 r. było to 8 000 wejść). Udzielenie wsparcia na rzecz wywiadu epidemiologicznego przy okazji 2 (2) dużych imprez masowych. Przygotowanie 3 (3) ocen ryzyka, 26 (12) nowych ocen nagłego ryzyka i 13 (9) aktualizacji na temat ocen nagłego ryzyka. Zorganizowanie 1 (1) warsztatów symulacji, mających na celu zweryfikowanie i poprawę przygotowania i reakcji na pojawianie się ognisk chorób zakaźnych. Szkolenie 115 (117) członków w ramach Europejskiego Programu Szkoleń w zakresie Epidemiologii Interwencyjnej (EPIET) i Europejskiego Programu Szkoleń w zakresie Mikrobiologii (EUPHEM). Udział 102 (112) ekspertów z dziedziny zdrowia publicznego pochodzących z 26 państw UE-EOG, 3 państw kandydujących do UE (Albanii, Bośni i Hercegowiny i byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii) oraz 7 państw trzecich (Kanady, Egiptu, Jordanii, Libanu, Palestyny, Szwajcarii i Ukrainy) w krótkich szkoleniach organizowanych przez Centrum. 1 200 000 (945 000) odsłon strony internetowej Centrum. Publikacja 209 (216) artykułów naukowych. Wskaźnik impact factor (IF) na przestrzeni pięciu lat: 5,09 (5,46). Zorganizowanie w dniu 18 listopada siódmego Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach, w którym udział wzięło 40 krajów. Podczas tego tygodnia Centrum współpracowało ze swoimi partnerami w innych regionach świata oraz promowało ostrożne stosowanie antybiotyków w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Australii i Nowej Zelandii.

17,4 (16,3) mln pojedynczych wpisów w bazach danych TESSy; 1 676 (1 492) aktywnych użytkowników z 58 (57) krajów.

Publikacja rocznego sprawozdania epidemiologicznego. Centrum uruchomiło atlas nadzoru chorób zakaźnych, narzędzie internetowe, dzięki któremu dane dotyczące nadzoru chorób na poziomie UE są dostępne w formacie interaktywnym. Za jego pośrednictwem do końca 2014 r. Centrum udostępniło dane ogólnoeuropejskie oraz niektóre dane światowe dotyczące czterech chorób.

Publikacja 16 (18) rocznych sprawozdań na temat nadzoru, w tym dotyczących gruźlicy, HIV/AIDS i oporności mikrobiologicznej.

Publikacja 41 (41) tygodniowych biuletynów dotyczących nadzoru grypy/tygodniowych przeglądów dotyczących nadzoru w zakresie grypy w 2014 r.

Sporządzenie 88 (89) ekspertyz naukowych w odpowiedzi na wnioski zainteresowanych stron.

Zorganizowanie ósmej europejskiej konferencji naukowej na temat epidemiologii stosowanej chorób zakaźnych (ESCAIDE) w dniach 5—7 listopada 2014 r. w Sztokholmie, w której udział wzięło 608 (550) uczestników.

Publikacja tygodnika naukowego Eurosurveillance, dla którego wskaźnik IF wyniósł w 2014 r. 4,65 (5,49), dzięki czemu tygodnik utrzymał się wśród 10 wiodących czasopism w kategorii chorób zakaźnych.

Sprawozdanie końcowe z drugiej niezależnej oceny zewnętrznej Centrum.

Centrum odegrało ważną rolę w ramach europejskiej i światowej reakcji na wirus Ebola, a jego wsparcie objęło przeniesienie pracowników Centrum do Gwinei.

Przeprowadzono pierwszą roczną ankietę wśród zainteresowanych stron.

Źródło: Załącznik przekazany przez Centrum.

ODPOWIEDŹ CENTRUM

11. Centrum z zadowoleniem przyjmuje uwagę Trybunału Obrachunkowego dotyczącą wysokiego wskaźnika wykonania budżetu (99 %) oraz uznania wysokiego poziomu przeniesień środków za uzasadniony z powodu potrzeb operacyjnych.
